

kuifje

HET WEEK[...] DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JA[...]

Nr 16
43e jaargang
12-4-88

RIK RINGERS

DE GETUIGEN VAN SATAN

TIBET et DUCHÂTEAU

Beelden Dokumenten

Alles weten over de bomen

GILBERT SANDERS

1ste prijswinnaar van de wedstrijd, georganiseerd door Betapress, tijdens de Strip 3-daagse in Den Haag.

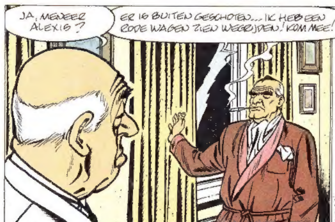
RIK RINGERS

DE GETUIGEN VAN SATAN

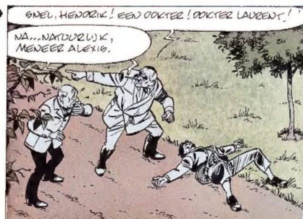

SLA OM

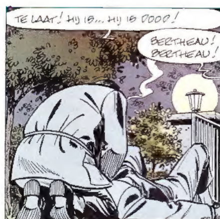
RIK RINGERS

SNEL, HENDRIK! EEN DOKTER! DOKTER LAURENT!
NA... NATUURLIJK, MENEER ALEXIS.

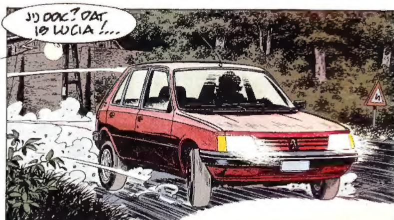
GERARD! GERARD! MIJN JONGEN...

TE LAAT! HIJ IS... HIJ IS DOOD!
BERTHEAU! BERTHEAU!

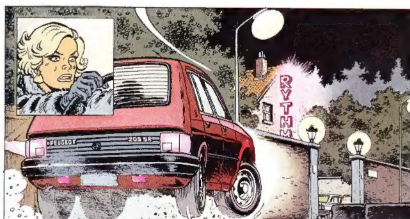
OH, MONAURY! HET IS VRESELIJK... ZE... ZE HEBBEN GERARD GEDOOD! HIJ... HIJ IS DOOD!
IK ZAG VANUIT MIJN RAAM EEN JONGE VROUW DIE WEGREED IN EEN RODE WAGEN...

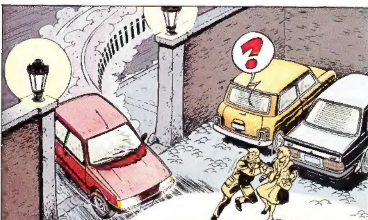
JIJ OOK? DAT IS LUCIA!...

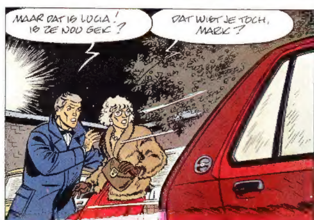

DIE MEID VAN EEN LUCIA DE SLEGTE! WE MOETEN DE POLITIE WAARSCHUWEN! DIT IS EEN MISDAAD! EEN MISDAAD!!!

RYTHM
PEUGEOT
205 SR

MAAR DAT IS LUCIA! IS ZE NOU GEK?
DAT WIST JE TOCH, MARK?

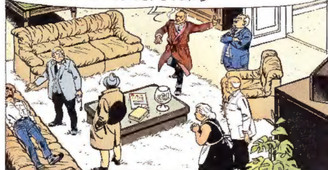
TIBET
A.-P. DUCHATEAU

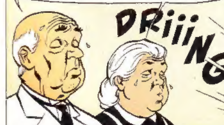

SLA OM

RIK RINGERS

* ZIE "DE BOODSCHAPPERS VAN DE DOOD".

wordt vervolgd

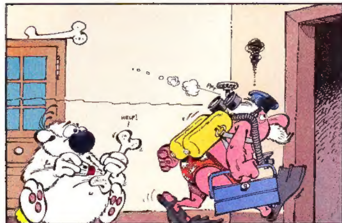

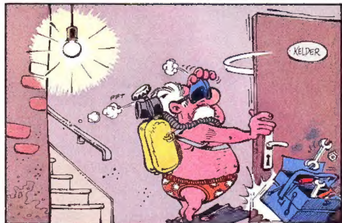
DOMMEL

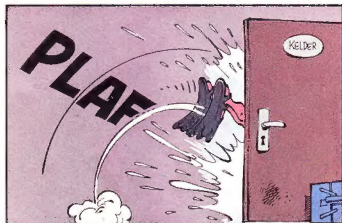
DUPA

"DAAR KOMT DE PEDALOSAURUS"
AAN BIJ DE BOEKHANDELAAR, MIJN 16e
ALBUM IS PAS VERSCHENEN! (LOMB. UITG.)

JUNGLEBOOK

Op een ochtend in het diepe woud van Indië doet de zwarte panter Bagheera een merkwaardige vondst: naast de wrakstukken van een kano treft hij een eenzaam jongetje. De panter neemt het mensenkind mee en vertrouwt het toe aan een wolvenfamilie die belooft het kind te zullen behandelen als een wolvenjong. Hij zal voortaan Mowgli heten.
En zo verlopen tien jaar. Tot op een dag in het jachtgebied van de wolven Shere Khan verschijnt, de tijger die mensen haat. Niemand betwijfelt dat Mowgli zijn eerste slachtoffer zal worden. De wolven besluiten het kind verderop aan de bewoners van een naburig dorp toe te vertrouwen. Maar Mowgli verzet zich. Hij wil bij zijn junglevrienden blijven... Onderweg, terwijl ze zich ophouden in de boom waarin ze de nacht hebben doorgebracht, worden Mowgli en Bagheera verrast door Kaa, een pythonslang die het kind hypnotiseert. De panter komt onmiddellijk tussenbeide en behoedt Mowgli voor de blik van de slang door het reptiel uit de boom te gooien. De volgende ochtend worden ze gewekt door een reusachtige olifant Hathi die zijn luidruchtige kudde aanvoert. Vol bewondering rent Mowgli achter hen aan, wat de olifant woedend maakt. Als bij wonder lukt het Bagheera hem te bedaren. Uitgeput door de wispelturigheid van zijn beschermeling laat de panter het mensenkind in het woud achter. Aan zijn lot overgelaten maakt het kind vlug nieuwe maatjes. Baloo, een onbezorgde vrolijke beer wordt letterlijk zijn «dikke» vriend. Hij kan evenwel niet verhinderen dat het kind wordt ontvoerd door een apenbende onder leiding van King Louis: op deze wijze hoopt hij het geheim van het vuur te achterhalen en even machtig te worden als de mensen. Maar vermomd als aap slaagt Baloo er gelukkig in hem terug te halen.
Dat is een andere geschiedenis, zou Kipling zelf gezegd hebben. Een geschiedenis die je absoluut moet (her)ontdekken op het witte doek. Dankzij de magie van de tekenfilm nodigt

Walt Disney ons opnieuw uit, kennis te maken met een boeiende wereld waarin de mens veelal de rol speelt van ongewenst indringer.

JEUGDHERINNERINGEN

Walt Disney en zijn team lieten zich inspireren door de avonturen van Mowgli van de eerder vermelde Britse auteur Rudyard Kipling. Hij werd in 1865 geboren te Bombay waar zijn vader leraar Engels was. Zijn eerste zes levensjaren bracht hij door in Indië. Daarna werd hij naar Engeland gestuurd om er school te lopen. In die tijd maakte Indië deel uit van het Brits imperium en de geheimzinnige schoonheid van het land moet de jonge Rudyard, zoals elk ander kind, ontzettend geboeid hebben. Met zijn zus Alice luisterde hij urenlang naar de ayahs (hindoe kindermeiden) die hen wonderbare en vreemde verhalen vertelden over de wilde dieren van de jungle.

In 1892, door de sneeuw ingesloten in een blokhut in Brattleboro (Vermont), besluit hij ze op papier te zetten. De eerste afleveringen van zijn «Junglebook» verschijnen als vervolgverhaal in een tijdschrift. Ze oogstten een dusdanig succes dat ze in 1894 aanleiding gaven tot een eerste reeks boeken. Deze eerste en onverwachte literaire ervaring zette de schrijver ertoe aan door te gaan. Van zijn hand verschijnen dan ook later «Captain Courageous» en het beroemde «Kim». In 1907 was Kipling de eerste Engelse auteur die voor het geheel van zijn œuvre de Nobelprijs kreeg toegewezen.

Walt Disney kon natuurlijk niet ongevoelig blijven voor dit prachtige «Junglebook». Deze tekenfilm is de laatste die de tovenaar van Hollywood nog zelf heeft geproduceerd en geleid. De hoogstaande kwaliteit van deze prent is niet alleen te danken aan zijn 30 jaar filmervaring, maar eveneens aan een aantal nieuwigheden. Naast de kleur, het reliëf, het geluid in stereo en het panoramisch scherm is het de muziek die hier zijn bijzondere aandacht heeft genoten: ze is moderner en heeft meer pit. Disney heeft het aangedurfd zijn personages te doen «swingen». Daardoor is «Junglebook» uitgegroeid tot een groot muzikaal avontuur, een reuze blijspel op een té gek ritme, waarbij de jazz een hoofdrol toebedeeld krijgt. Voordien reeds bekroond met twee Oscars voor de filmmuziek van «Mary Poppins», schreven de gebroeders Richard en Robert Sherman een hypnotisch eentonig gezang voor de slang Kaa, een soldateske marchemuziek voor de olifantenkudde en bovenal het waanzinnig apenlied in de pakkende stijl van Louis Armstrong... Terry Gilkyson van zijn kant, schreef het lied voor Baloo dat een ware hit werd en dat je ongetwijfeld zal meeneuriën wanneer je het opnieuw hoort. De achtergrondmuziek werd gecomponeerd door George Bruns, auteur van de bekende «Ballade of Davy Crockett» en van de befaamde «101 Dalmatiërs». Bovendien was het de allereerste keer dat vedetten met naam hun stem leenden aan tekenfilmfiguren: o.a. Phil Harris, George Sanders en Louis Prima. Alle dieren in de film zijn trouwens karikaturen van levende acteurs. «We hebben steeds nieuwe werkmethodes en nieuwe technieken uitgeprobeerd, vertelt Woolie Reitherman, nauw medewerker van Disney en verantwoordelijke voor de animatie. Hier hebben we dan ook gepoogd de aristocratische persoonlijkheid van George Sanders en die van de zanger Louis Prima te verwerken in de personages waarvoor zij hun stem ter beschikking stelden. We hebben het scenario vlot gehouden opdat deze artiesten er hun persoonlijk licht op zouden kunnen doen schijnen».

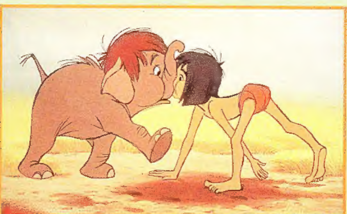
Vermeldenswaardig is nog dat aan «Junglebook» vier jaar werd gewerkt. Bijna 300 personen verleenden hun medewerking. Een team van 70 tekenaars gebruikte meer dan 800.000 potloden om de 320.000 tekeningen voor de prent te verwezenlijken. Eén enkele tekenaar zou ruim 16 jaar over het karwei hebben gedaan!

Jean-Louis LECHAT

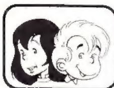

TECHNISCHE KAART

Een Walt Disney **produktie** verdeeld door Warner.
Realisatie: Woolie Reitherman.
Scenario: Larry Clemmons, Ralph Wright, Ken Anderson, Vance Gerry.
Animatie: Milt Kahl, Frank Thomas, Ollie Johnson, John Lounsberry.
Muziek: George Bruns, Richard en Robert Sherman, Terry Gilkyson.
Stemmen: Phil Harris, Sebastian Cabot, George Sanders, Sterling Holloway, Darleen Carr, Louis Prima,...

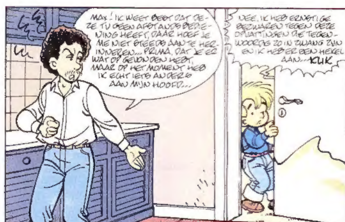

MAX & CATI

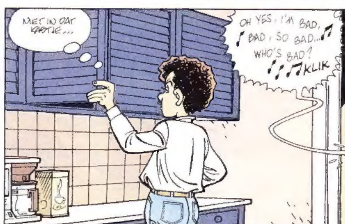
MICHEL PIERRET

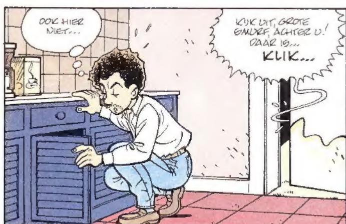
DE ANDERE KANT VAN HET SCHERM

PIERRET 88

EEN POLAROID TOESTEL KOMT ALTIJD VLUGGER VAN PAS DAN ANDERE KADO'S.

HHD Ogilvy & Mather 9553

Enig direkt-klaar kommuniegeschenk.
Het Polaroid toestel 635 voor slechts 1.695 F.*

Polaroid

*Aanbevolen prijs bij alle Polaroid dealers die aan de promotie deelnemen.

PROFESSOR CLAIREMBART HEEFT ME GEZEGD U DIT TE GEVEN... NU GA IK WEER, IK MOET IN PARIJS ZIJN VOOR HET DINER...

IS DAT DIE AMBIRA ?

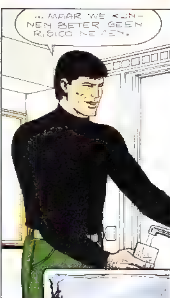

TOCH ZUL JE ER EEN STUK OF TIEN MOETEN SLIKKEN.
MET WHISKY, HOOP IK...

GEEN SPRAKE VAN... IK WEET NIET OF HET GEVAARLIJK IS ALCOHOL MET AMBIRA TE MENGEN...

... MAAR WE KUN-NEN BETER GEEN RISICO NEMEN.

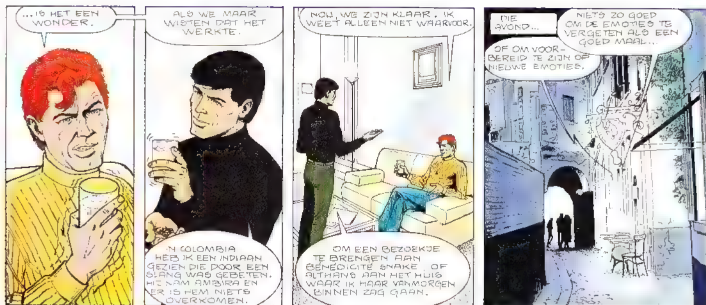
WATER ! WAAROM NIET METEEN VITRIOOL ?
KOM, SLIK DOOR... EN RUSTIG MAAR, IK DOE HET OOK.

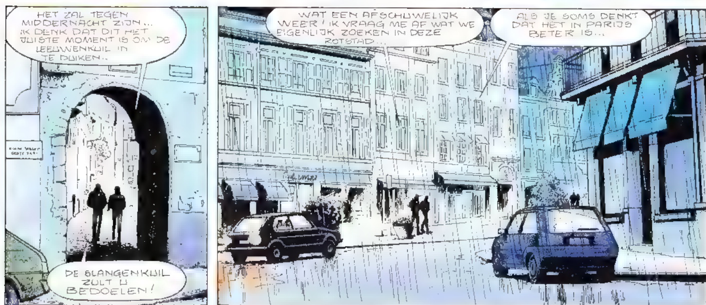

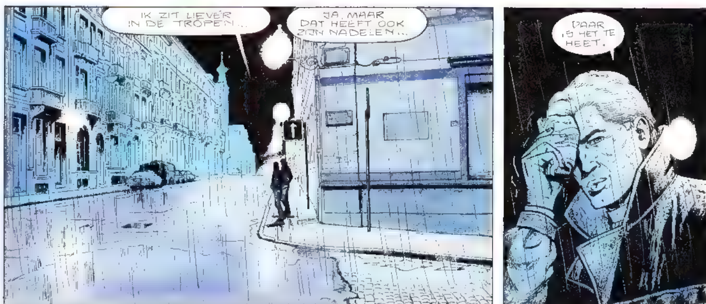
ALS IK ER NIET AAN DOOD GA...

SAMENVATTING: Oef! Bob Morane en Bill Ballantine zijn op het nippertje ontsnapt: Een bijzonder gevaarlijke slang had bijna een streep door hun avonturen getrokken! Maar het tegengif is aangekomen...

SNAKE

SLA OM

BOB MORANE

DAAR IS HET.
GOED GEBARRICADEERD, ZOU JE ZEGGEN...

HET IS DAARBINNEN KENNELIJK NIET VOL...
TOCH IS BÉNÉDICITE SNAKE DAAR VANMORGEN NAAR BINNEN GEGAAN EN NIET MEER UITGEKOMEN.

SLECHTS ... OM TE SNIJDEN ...
KUN JE HEM OPENMAKEN ?

VEILIGHEIDSSLOT... HEB IK MATERIAAL VOOR NODIG... IK KAN HEM NATUURLIJK INRAMMEN, MAAR DIT SOORT ZWARE DEUREN GEEFT NOGAL WAT KABAAL...
EN DE RAMEN ?

DAT ZAL OOK KABAAL MAKEN EN ZE LIJKEN ME NOGAL STEVIG... ZAL IK ?
DOE MAAR NIET. WE MOGEN NIEMANDS AANDACHT TREKKEN. LATEN WE DE ACHTERKANT PROBEREN.

DIE
KANT UIT...

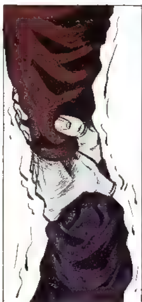

DAT IS HET HUIS. IK HEB HET VANMORGEN GOED UITGEZOCHT.
HELP ME OMHOOG. ALS IK BOVEN BEN TREK IK JE OP.

MIJN HEMEL, WAT BEN JE ZWAAR! SCHIET OP, OF IK ZAK DOOR DE GROND!
DENKT U DAT JE VERMAGERT ALS JE EET ZOALS WIJ NET GEDAAN HEBBEN?

JE DOET NET OF IK JE GEDWONGEN HEB...

KOM
PAK VAST...

GAAN WE NAAR DE ANDERE KANT?
WACHT... EVEN UITKIJKEN... WE MOGEN NIKS BREKEN... JA... HET KAN HIER... KOM MEE!

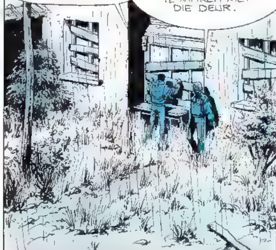
SLA OM

BOB MORANE

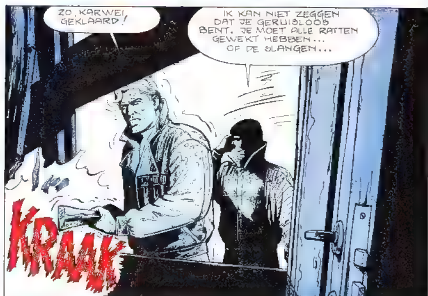

AAN DE ACHTERKANT ZIET HET ER EVEN ONBE-WOOND UIT ALS VAN VOREN, EN OOK GEBARRICADEERD.
WACHT, IK GA IETS ZOEKEN OM KORTE METTEN TE MAKEN MET DIE DEUR.

SCHIET OP, HET DUURT TE LANG!
GEDULD! AH, IK GELOOF DAT IK HEB WAT IK ZOCHT...

HIERMEE KAN IK EEN BRANDKASTDEUR NOG TE LIJF!

KALM AAN... JE MAAKT DE HELE BUURT WAKKER!
WAT MOET DAT MOET NIET?
KRAAK..

ZO, KARWEI GEKLAARD!
IK KAN NIET ZEGGEN DAT JE GERUISLOOS BENT. JE MOET ALLE RATTEN GEWEKT HEBBEN... OF DE SLANGEN...
KRAAK

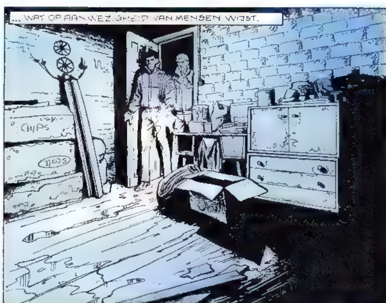

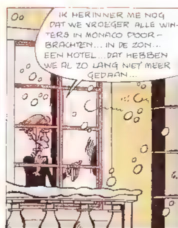

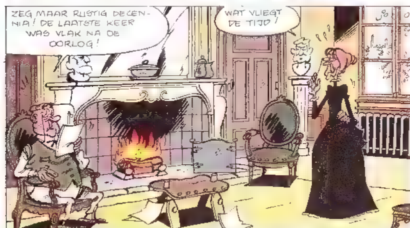

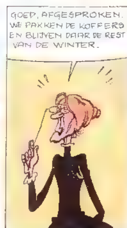

wordt vervolgd

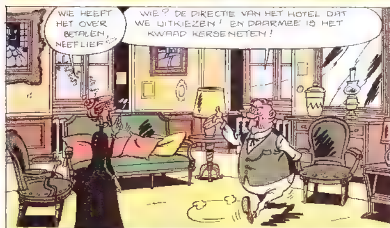

ACH, NEEFJE, WAT IS DIE SNEEUW TOCH DEPRIMEREND! KOU PAST NIET BIJ DE LEEFTIJD DIE IK INMIDDELS HEB!
TJA, TANTETJE, MAAR HOE ADELLIJK WE OOK ZIJN: TEGEN DE VORST KUNNEN WE NIET OP.

IK HERINNER ME NOG DAT WE VROEGER ALLE WINTERS IN MONACO DOORBRACHTEN... IN DE ZON... EEN HOTEL... DAT HEBBEN WE AL ZO LANG NIET MEER GEDAAN...

ZEG MAAR RUSTIG DECENNIA! DE LAATSTE KEER WAS VLAK NA DE OORLOG!
WAT VLIEGT DE TIJD!

GOED, AFGESPROKEN. WE PAKKEN DE KOFFERS EN BLIJVEN DAAR DE REST VAN DE WINTER.

LAAT U ZICH NIET ZO GAAN... DE TIJDEN ZIJN VERANDERD. WE HEBBEN DE MIDDELEN NIET MEER OM ZES MAANDEN EEN HOTEL TE BETALEN!
WE HEBBEN AL MOEILIJKHEDEN GENOEG OM NIET 6 MAANDEN IN DIT KASTEEL UIT TE ZINGEN!

WIE HEEFT HET OVER BETALEN, NEEFLIEF?
WIE? DE DIRECTIE VAN HET HOTEL DAT WE UITKIEZEN! EN DAARMEE IS HET KWAAD KERSENETEN!

OM KERSEN GAAT HET AL HELEMAAL NIET! WE GAAN GEWOON OVERWINTEREN IN EEN HOTEL DAT VAN ONS IS!
HE? WAT? BEZITTEN WE EEN HOTEL?
IN MONACO?
WIJ?

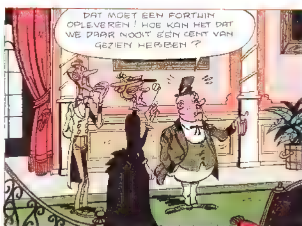

NATUURLIJK! WIJLEN MIJN GEMAAL HEEFT HET VERWORVEN EN HET IS AL MEER DAN EEN HALVE EEUW IN DE FAMILIE.

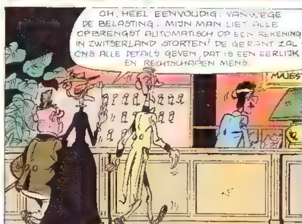

DIE IS GOED! MAAR TANTE... DAT... EH... DAT HEBT U ME NOOIT VERTELD!
NOOIT! IK WIST HET NIET!

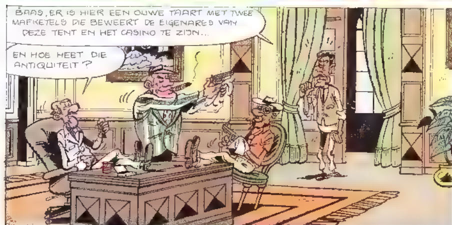

NEE? ACH, WAT BEN IK SOMS TOCH VERSTROOID!

SLA OM

EH WEET U ZEKER DAT HET HIER IS?
NATUURLIJK WEET IK DAT ZEKER! IK BEN DAN WEL OUD, MAAR NOG NIET ZO SENIEL DAT IK MIJN EIGEN BEZIT NIET MEER HERKEN!
HET IS ENORM! MET EEN CASINO ERBIJ ZELFS!

DAT MOET EEN FORTUIN OPLEVEREN! HOE KAN HET DAT WE DAAR NOOIT EEN CENT VAN GEZIEN HEBBEN?

OH, HEEL EENVOUDIG: VANWEGE DE BELASTING. MIJN MAN LIET ALLE OPBRENGST AUTOMATISCH OP EEN REKENING IN ZWITSERLAND STORTEN! DE GERANT ZAL ONS ALLE DETAILS GEVEN, DAT IS EEN EERLIJK EN RECHTSCHAPEN MENS.

BAAS, ER IS HIER EEN OUWE TAART MET TWEE MAFKETELS DIE BEWEERT DE EIGENARES VAN DEZE TENT EN HET CASINO TE ZIJN...
EN HOE HEET DIE ANTIQUITEIT?

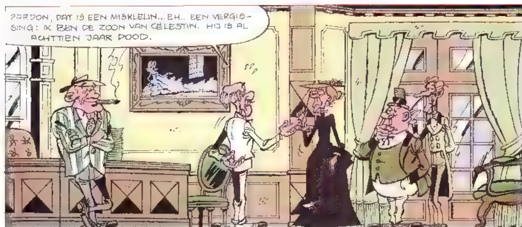

EPIFANIA CRAECK VAN ROTTINGHUYZEN, BEWEERT ZE.
AHA! DE ADEL DUIKT WEER OP IN ZIJN WINTERKWARTIER! LAAT ZE MAAR BINNEN, POLO!

IK DACHT DAT DIE OUWE ALLANG DE PIJP UIT WAS! WAT EEN ELLENDE! DAT WORDT DOKKEN, NEEM DAT VAN MIJ AAN.
KUNNEN WE ER WAT AAN DOEN BAAS?

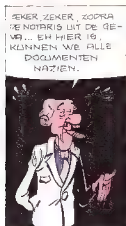

JA, STEEK DIE BLAFFERS WEG, DAT STAAT ZO SLORDIG. KIJK UIT, DAAR HEB JE D'R.

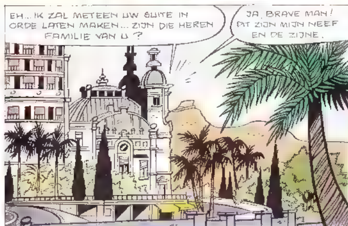

MEVROUW DE BARONES! WAT EEN VREUGDE! WAT EEN HEERLIJKHEID! WAT EEN VERRASSING U WEER THUIS TE ZIEN!
BRAVE CÉLESTIN, JE BENT NIETS VERANDERD!

PHILIPPE RICHELLE
DIDGE

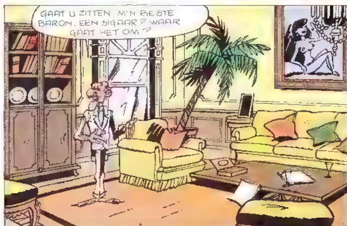

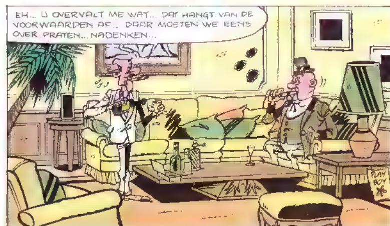

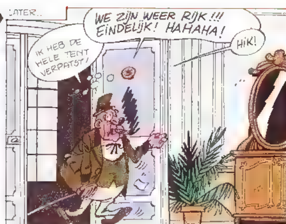

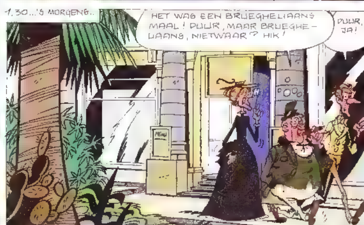

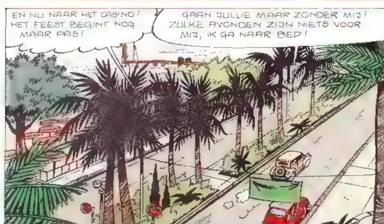
SLA OM

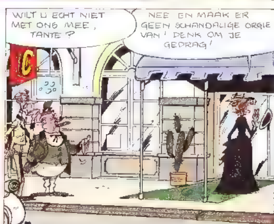

LATER..
WE ZIJN WEER RIJK!!! EINDELIJK! HAHAHA!
IK HEB DE HELE TENT VERPATST!
HIK!

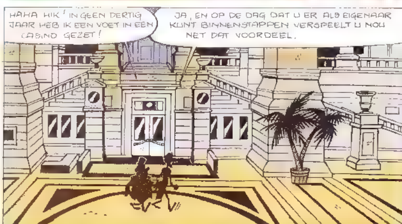

HE? BENT U NU NIET WIJS, OOM? HET BEDRAG OP DE CHÈQUE KOMT NIET OVEREEN MET DE WAARDE VAN...
HAHAHIK! DIT IS MAAR EEN AANBETALING NEEFJE! DE REST VOLGT! HIK!
BURP

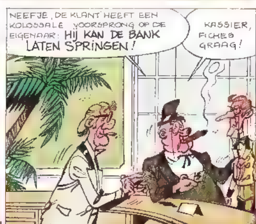

GEEN ONTBERINGEN MEER, GEEN ERGERNIS! AFGELOPEN, DE SCHANDE! DAT GAAN WE VIEREN! IK NODIG JULLIE UIT!

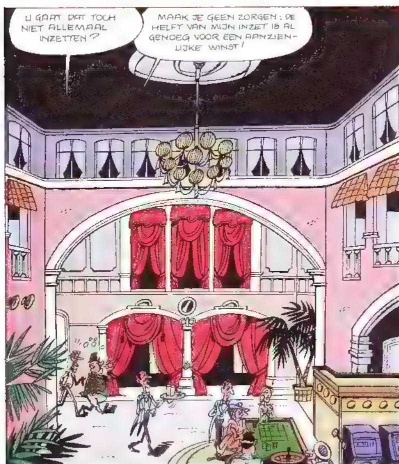

1.30...'S MORGENS..
HET WAS EEN BRUEGHELIAANS MAAL! PUUR, MAAR BRUEGHELIAANS, NIETWAAR? HIK!
PUUR, JA!

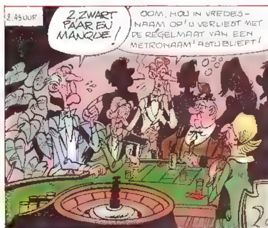

EN NU NAAR HET CASINO! HET FEEST BEGINT NOG MAAR PAS!
GAAN JULLIE MAAR ZONDER MIJ! ZULKE AVONDEN ZIJN NIETS VOOR MIJ, IK GA NAAR BED!

WILT U ECHT NIET MET ONS MEE, TANTE?
NEE. EN MAAK ER GEEN SCHANDALIGE ORGIE VAN! DENK OM JE GEDRAG!
C

HAHA HIK! IN GEEN DERTIG JAAR HEB IK EEN VOET IN EEN CASINO GEZET!
JA, EN OP DE DAG DAT U ER ALS EIGENAAR KUNT BINNENSTAPPEN VERSPEELT U NOU NET DAT VOORDEEL.

NEEFJE, DE KLANT HEEFT EEN KOLOSSALE VOORSPRONG OP DE EIGENAAR: HIJ KAN DE BANK LATEN SPRINGEN!
KASSIER, FICHES GRAAG!

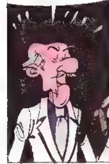

EINDE

RICHELLE 87
& DIDGÉ

Eerste deel

de vier seizoenen

Kijk om je heen: hout is overal. Het is onze huizen binnengedrongen en als het niet bestond, zou de mensheid niet zijn wat ze nu was, na twee miljoen jaar langzame evolutie. De mens heeft ontelbare dingen vervaardigd uit de sterke stammen, die met geduld werden omgehakt en zorgvuldig bewerkt.

Maar alvorens onder de bijl te sneuvelen is de boom een geweldig levend wezen, dat veel langer dan wij kan leven, tot duizenden jaren toe bij sommige soorten (ceder van Libanon: meer dan 1000 jaar, sequoia: 3.500 jaar, Californische pijnboom: 4.200 jaar, olijfboom, baobab, cypres: van 4 tot 6000 jaar. Die laatste duizelingwekkende leeftijden worden door sommigen betwijfeld).

Een boom is eerst een zaadje, dat wil zeggen een wonderbaarlijke miniatuur-databank waar alles in opgeslagen is: de soort waartoe hij behoort, de vorm van de boom, de groeisnelheid, de energiebehoefte, de levensverwachting... Voortgedragen door de wind, vogels of insecten komt het terecht in de bodem, waar het ontkiemt als het gespaard wordt voor ziekten en zaadetende dieren. Het jonge lootje groeit, vertakt zich en het silhouet van de soort is al te herkennen. Na een tijdje groeit er op een plek waar eerst niets was een jong, krachtig wezen, waarvan de stam houtachtig wordt, de schors hard en de wortels steeds dieper de bodem indringen. Toch zijn er een paar eeuwen en een boel geluk nodig om er een reus van te maken.

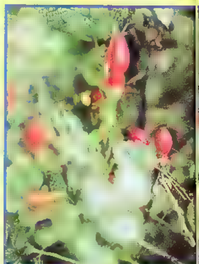
Een boom is een ware chemische fabriek. Als enige levende wezens zijn planten in staat zonne-energie op te vangen en om te zetten in energie die door hun organisme kan worden gebruikt en vervolgens overgaat op de plantenetende dieren en vandaar op de vlees- en aaseters. Tenslotte zijn het de rottingsorganismes die hen weer verteren en omvormen tot stoffen die weer gebruikt kunnen worden in de bodem.

Het blad is het mysterieuze centrum van een wonderlijke alchemie, de tempel waar de bron van al het leven op aarde wordt geproduceerd. Het is in feite een zonnecel. De bladweefsels zijn verantwoordelijk voor de chlorofyl-synthese, dat wil zeggen dat het blad dankzij het chlorofyl, het groene pigment in de cellen, de koolzuur uit de lucht verbindt met zijn eigen sap, hetgeen een stof oplevert die opgenomen kan worden, zoals suikers en zetmeel...

De schors beschermt de boom tegen schokken, ziekten, parasieten en weersomstandigheden, maar zorgt ook voor de circulatie van de sappen, het «bloed» van de boom. Het hout onder de schors kun je vergelijken met het geraamte. Wat de wortels betreft, die zijn niet alleen bedoeld om de boom stevig in de grond te verankeren. Ze dienen ook om water en minerale zouten aan de bodem te onttrekken, zonder welke een boom niet kan overleven. In de lente zijn de takken bedekt met bloesems en jong blad, en de hele natuur lijkt in feesttooi gekleed. Het is een soort feest

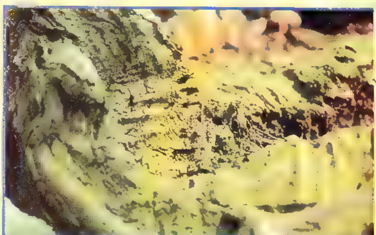

Beschadig nooit de schors van een boom. Daarmee krijgen parasieten, ziekten en zwammen een kans, die de dood kunnen veroorzaken.

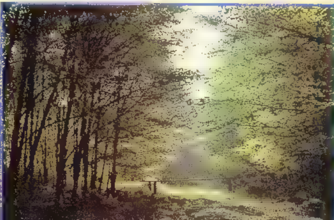

In de herfst neemt de activiteit van het chlorofyl af en laten de dode bladeren los. Ze vormen een veelkleurig tapijt op de bodem.

De schors van oude bomen barst en splijt, en biedt zo een schuilplaats aan insecten en holtedieren.

In de loofbossen van de Ardennen komen de voornaamste bomen voor, zoals eiken, beuken, berken, haagbeuken, linden, enz.

...en van de boom

van het leven, want dat is het seizoen van de wedergeboorte. Zaden ontkiemen en bloemen bereiden de vruchten van de herfst al voor. In de zomer is het blad op het hoogtepunt van zijn ontwikkeling. Meer dan 30 ton blad moeten de takken torsen! (Een linde in Neustadt, in Duitsland, had een kruin van 133 m doorsnede!) Het sap wordt door een ons onbekend procédé tot in de hoogste takken gepompt, soms tot meer dan 60 meter boven de grond! (De hoogste bomen ter wereld, de Douglassparren uit het noordwesten van Amerika, kunnen meer dan 100 meter hoog worden!) De bloesems, bevrucht door insecten of de voorjaarswind, veranderen langzaam in vruchten. Pas in het najaar zijn de vruchten rijp.

De herfst is een grandioos seizoen. Dankzij een vertraging van de chlorofylproduktie en de ontwikkeling van andere elementen, zoals de carotenoïden (gele kleurstoffen), verkleuren de bladeren tot bruin, goud, oranje en bloedrood in alle schakeringen. De boom ontdoet zich van zijn bladeren om de verdampingsoppervlakte te verkleinen en beter bestand te zijn tegen de winter. Aan de basis van de bladstengel begint een laagje cellen zich los te maken, waardoor een zwakke plek ontstaat. Bij het minste zuchtje wind ontstaat een breuk, het blad laat los en valt op de grond, waar het met zijn soortgenoten een ritselend dek vormt.

Het is winter. Het lijkt of alle leven uit het bos geweken is. Dik onder de sneeuw, bedekt met rijp, lijken de onbeweeglijke bomen dood, maar niets is minder waar. Na een paar maanden rust ontwaken ze uit hun verdoving. De knoppen, barstend van sap, ontbotten in de lente en de boom wordt weer groen, klaar om een nieuwe cyclus aan te vangen.

Tekst: Renée Rahir

Foto's: Jeanine en Renée Rahir

In tegenstelling tot de loofbomen behouden de naaldbomen hun blad ook in de winter (Troz Maréts, Belgische Ardennen).

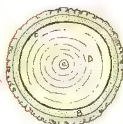

Voor hun voortplanting maken de bomen zaden, verpakt in de vruchten die ze moeten beschermen en die vogels aantrekken om ze te verspreiden. Hier: de vruchten van de meidoorn.

In de winter lijkt de boom dood, maar eigenlijk « slaapt » hij, in afwachting van het voorjaar.

DE ANATOMIE VAN EEN BOOM

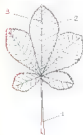

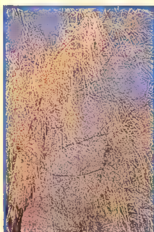

Om zich tegen droogte en rijp te beschermen laten de bomen hun blad vallen, waardoor de verdampingsoppervlakte sterk verkleind wordt.

LOOFBOMEN

WITTE POPULIER
POPULUS ALBA

EIK
QUERCUS PEDUNCULATA
(ROBUR)

HAAGBEUK
CARPINUS BETULUS

LINDE
TILIA CORDATA

NOTEBOOM
JUGLANS REGIA

BEUK
FAGUS SYLVATICA

BERK
BETULA VERRUCOSA

LIJSTERBES
SORBUS AUCUPARIA

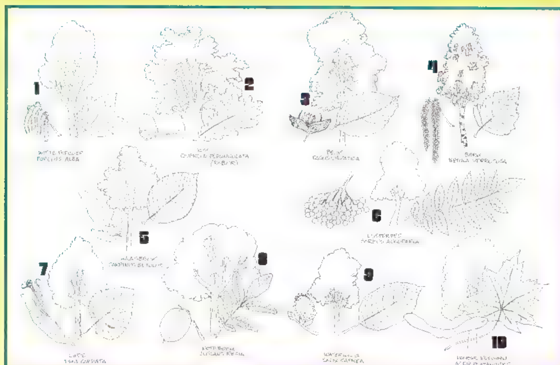

WATERWILG
SALIX CAPREA

NOORSE ESDOORN
ACER PLATANOIDES

KENMERKEN
van 10 loofbomen

1 Witte populier
(populus alba)
Abeel, peppel
25 m hoog, kan 2 tot 3 eeuwen leven.
gladde, lichte schors, bladeren: bovenkant donkergroen, onderkant WIT.
hard hout, gebruikt voor kisten en papierproduktie.
De naam werd al door de Romeinen gegeven.

2 Eik
(Quercus pednculata)
25 tot 30 m hoog, leeft meer dan 500 jaar.
gegroefde schors, gelubde bladeren met korte steel.
hard hout, meubelmakerij, bouw, parket, verwarming, enz.

3 Beuk
(Fagus sylvatica)
30 m hoog (maximaal 45 m), leeft 3 eeuwen.
asgrauwe, gladde schors ZONDER GROEVEN, bladeren met kartelrand, zeer dicht, ondoordringbaar bladerdak.
hard, maar niet goed houdbaar hout: meubelmakerij, houtbewerking, verwarming, olie (beukenootjes).
De Latijnse naam komt van het Griekse «phagein», eten, vanwege de eetbare zaden.

4 Berk
(Betula verrucosa)
20 tot 25 meter hoog, leeft een honderdtal jaren.
jonge schors wit, hier en daar bladderend; oude schors gebarsten; driehoekige bladeren.
zacht hout: kistenmakerij, papier, klompen, verwarming, bezemstelen.

5 Haagbeuk
(Carpinus betulus)
20 tot 25 m, 100 jaar.
GEGROEFDE stam, gladde schors, gegroefde bladeren met parallelle nerven en ZEER KORTE bladstengel.
Hard maar slecht houdbaar hout, goed brandbaar, papier, gereedschap, tannine (bladeren).

6 Lijsterbes
(Sorbus aucuparia)
10 tot 15 m hoog, kan 150 jaar worden.
samengestelde bladeren, helderrode vruchten.
hard hout, gebruikt in de houtdraaierij, beeldhouwwerk, van de vruchten wordt een distillaat vervaardigd.
De Latijnse naam komt van AUCUPOR: ik verjaag vogels.

7 Linde
(Tilia cordata)
20 m hoog, max. 30, leeft verscheidene eeuwen.
bladeren en boomsilhouet hartvormig.
zacht en licht hout, houtdraaierij, beeldhouwwerk, ladders, manden, touwwerk (schors), thee (bloesem).

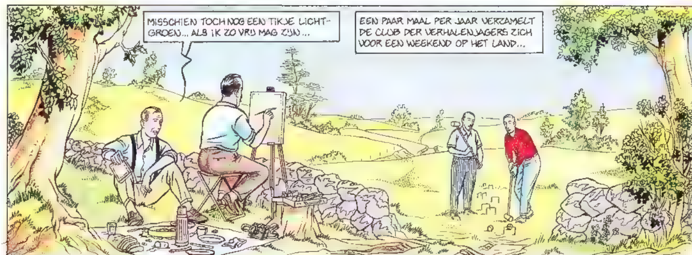
8 Noteboom
(Juglans regia)
notelaar, okkernoteboom
18 tot 25 m hoog, leeft 200 tot 400 jaar.
grote samengestelde bladeren, bladsteelbasis verdikt, schors in de lengte gegroefd, majestueuze boom.
redelijk hard hout, geschikt om te polijsten; meubelmakerij, houtdraaierij, geweerkolven.
eetbare vruchten, olie, bruine kleurstof, notebeits, notenlikeur.
De Latijnse naam komt van JUGLANS: noot, van Jovis glans, eikel van Jupiter.

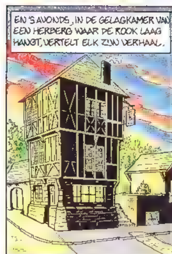
9 Waterwilg
(Salix caprea)
10 m, 50 jaar.
Vrouwelijke bloem groenachtig, mannelijke bloem goudgeel, bekend onder de naam «katjes».
Het geelachtige komt van het stuifmeel.
goed houdbaar hout; paaltjes, stokken, tannine (schors)

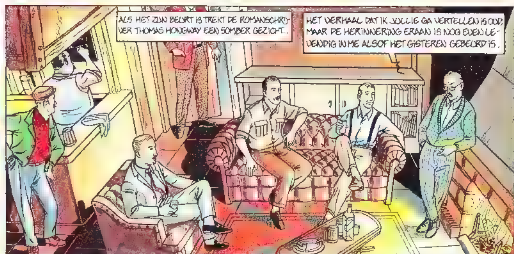
10 Noorse Esdoorn
(Acer pltatanoïdes)
ahorn
20 tot 30 m hoog, verschillende eeuwen.
zeer grote bladeren met zeer puntige lobben, ronde uitsnijdingen en ZEER LANGE bladsteel, vrucht in vorm van ZEER OPEN V.
zeer hard hout; kuiperij, honing (bloesem).

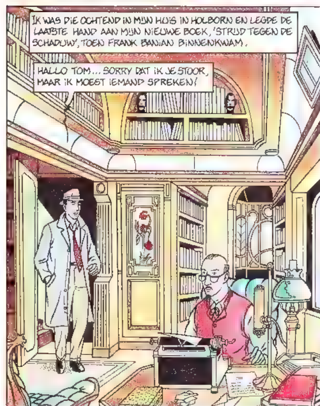
TOT DE HAAN KRAAIT

ERIC HERENGUEL
JEAN-PIERRE CROQUET

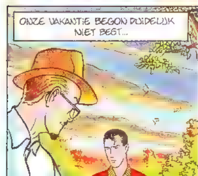
SLA OM

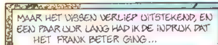

DE DAG DAAROP STAPTEN WE IN OP VICTORIA...

FRANK ZAG ERUIT ALS IEMAND DIE NIET GESLAPEN HAD...

ZIJN OGEN WAREN ROOD VAN HET HUILEN...

ONDANKS MIJN POGINGEN LEEK DE REIS OP EEN BEGRAFENISTOCHT...
Times

ONZE VAKANTIE BEGON DUIDELIJK NIET BEST...

MAAR HET VISSEN VERLIEP UITSTEKEND, EN EEN PAAR UUR LANG HAD IK DE INDRUK DAT HET FRANK BETER GING...

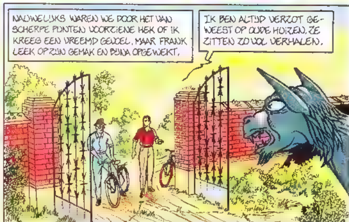

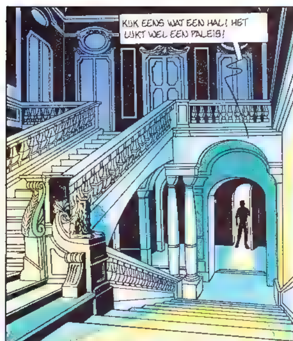

HELAAS, NA EEN KORTE OPLEVING VERVIEL HIJ WEER IN ONEINDIGE SOMBERHEID... NEE, HET ZAG ER NIET HOOPVOL UIT...

HÉ, TOM! DAT HUIS IS TE KOOP! WACHT EENS EVEN...
FOR SALE

TOT MIJN VERBAZING ZAG IK HOE FRANKS GEZICHT OPKLAARDE.
ZULLEN WE EVEN GAAN KIJKEN?
ALS JE DAT LEUK VINDT.

NAUWELIJKS WAREN WE DOOR HET VAN SCHERPE PUNTEN VOORZIENE HEK OF IK KREEG EEN VREEMD GEVOEL. MAAR FRANK LEEK OP ZIJN GEMAK EN BIJNA OPGEWEKT.
IK BEN ALTIJD VERZOT GEWEEST OP OUDE HUIZEN. ZE ZITTEN ZO VOL VERHALEN.

KIJK EENS WAT EEN HAL! HET LIJKT WEL EEN PALEIS!

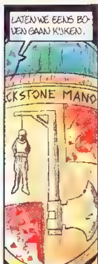

HEB JE DIE MERKWAARDIGE WAPENS BOVEN DE GEWELVEN GEZIEN? EEN BIJL EN EEN GALG!
HET IS BEPAALD EEN LUGUBER HUIS!...

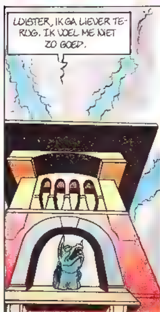

BLACKSTONE MANOR

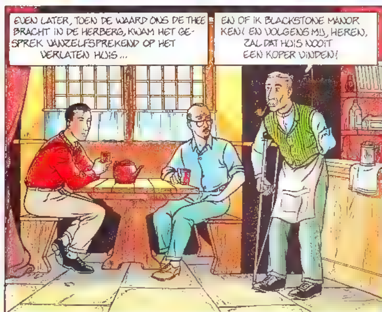

IK WEET NIET WAT ER MET ME IS! IK HEB HET KOUD, IK RIL. TOCHT HET SOMS?
IK VOEL ER NIETS VAN!

KOM JE NIET MEE?

VIND IK NIET. DIT HUIS BEVALT ME.

LATEN WE EENS BOVEN GAAN KIJKEN.
CKSTONE MANO

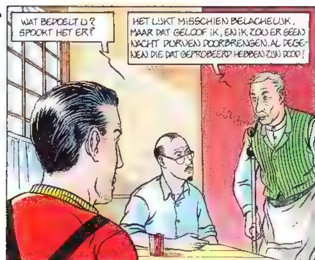

LUISTER, IK GA LIEVER TERUG. IK VOEL ME NIET ZO GOED.

EVEN LATER, TOEN DE WAARD ONS DE THEE BRACHT IN DE HERBERG, KWAM HET GESPREK VANZELFSPREKEND OP HET VERLATEN HUIS...
EN OF IK BLACKSTONE MANOR KEN! EN VOLGENS MIJ, HEREN, ZAL DAT HUIS NOOIT EEN KOPER VINDEN!

ER WORDT VAN ALLES OVER VERTELD. DAT WAS AL ZO IN DE TIJD VAN MIJN VADER EN MIJN GROOTVADER...
3

SLA OM

TOT DE HAAN KRAAIT

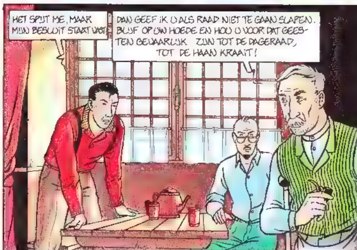

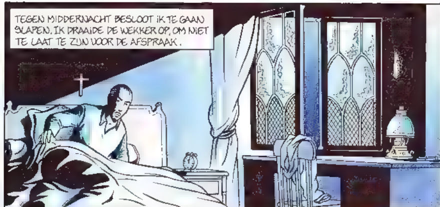

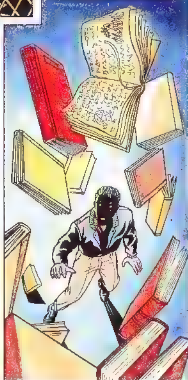

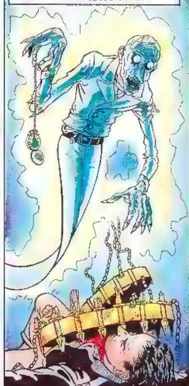

EN IK GING WEER NAAR MIJN KAMER. OM DE TIJD TE DODEN BEGON IK AAN EEN NIEUWE ROMAN. MAAR HET GEVOEL VAN EEN VAGE DREIGING MAAKTE DAT IK TELKENS DE DRAAD VAN MIJN GEDACHTEN KWIJT RAAKTE.

TEGEN MIDDERNACHT BESLOOT IK TE GAAN SLAPEN. IK DRAAIDE DE WEKKER OP, OM NIET TE LAAT TE ZIJN VOOR DE AFSPRAAK.

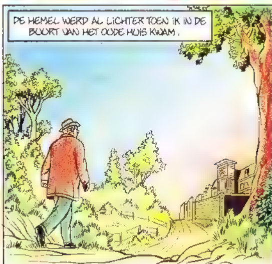

HELAAS KREEG IK LAST VAN VRESELIJKE NACHTMERRIES. IK ZAG WEER HET LUGUBERE WAPENSCHILD...

SOMS ZAG IK HOE FRANK BEDOLVEN WERD DOOR EEN REGEN VAN MEUBELS EN VOORWERPEN...

OF VERPLETTERD ONDER HET GEWICHT VAN EEN LUCHTER DIE DOOR EEN GEESTENHAND WAS LOSGEMAAKT...

AL LANG VOOR DE WEKKER AFGING WAS IK OP, EN KLAAR OM NAAR BLACKSTONE MANOR TE VERTREKKEN...

DE HEMEL WERD AL LICHTER TOEN IK IN DE BUURT VAN HET OUDE HUIS KWAM.

EN IK ZAG MIJN VRIEND NAAR BUITEN KOMEN. ONDANKS MIJN VREES LEEK HIJ IN PRIMA VORM.

SLA OM

TOT DE HAAN KRAAIT

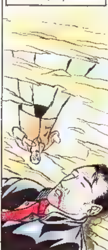
EEN WINDVLAAG VAN ONGEKENDE KRACHT SLOEG HET PUNTIGE HEK WEER DICHT...

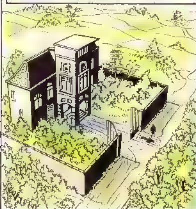
OP DAT MOMENT KRAAIDE DE HAAN OM DE DAG AAN TE KONDIGEN!

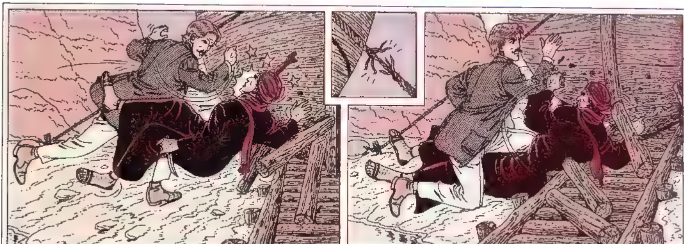

TEKENINGEN: HERENGUEL.E
TEKSTEN: CROQUET.JP

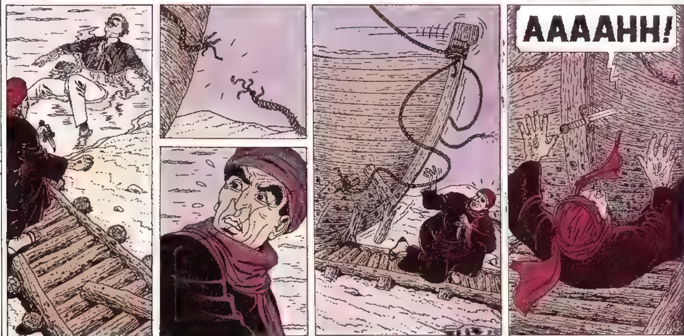
VICTOR SACKVILLE

SAMENVATTING: De teerling is geworpen... Zal Miss Pedrotti de rol van Gravin met overtuiging spelen? Maar plots laat El Akkad bijna alles in het honderd lopen... Sackville moet dus handelen!

SLA OM

VICTOR SACKVILLE

SPION VAN GEORGE V

Francis CARIN
François RIVIÈRE
Gabrielle BORILE

KRAAAK!

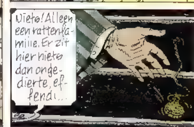

Het was hoe dan ook een wrak, dat schip! Niets ernstigs.
Herr Fuchs, uw schip naar Port-Said ligt klaar.

Tot ziens, mein Herr...

Mansoer had gelijk: u bent een uitstekende kracht, gravin.

Met dit dossier zijn we in staat tot een grote slag naast de Gaza-linie. De zege zal voor een deel uw werk zijn. Tot weldra, Fraulein.

Twee dagen later...
Ik had gedacht dat u meer eetlust zou hebben, monsieur Ducholet...

Helaas, juffrouw, ik moet bekennen dat een maagzweer me verbiedt teveel te nemen. Het is een lijdensweg...

Decamp moet zich helaas laten verontschuldigen. Dringende zaken roepen hem naar Port-Said.

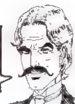

Dus Decamp werkt voor het 2e bureau?
Inderdaad. Wij kozen hem om te infiltreren onder de extremisten in Kairo. Hijzelf was Fuchs op het spoor...

SLA OM

VICTOR SACKVILLE

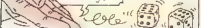
GA MEE NAAR MEXICO
IN HET 2e DEEL VAN MIJN AVONTUREN
"DE PREDIKER"
(LOMBARD UITGAVEN)

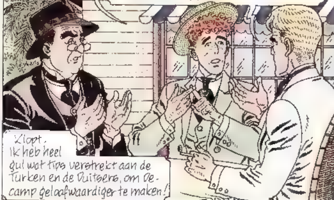

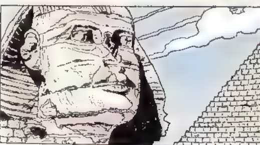

VIJAND NR. 1 VAN DE MENS

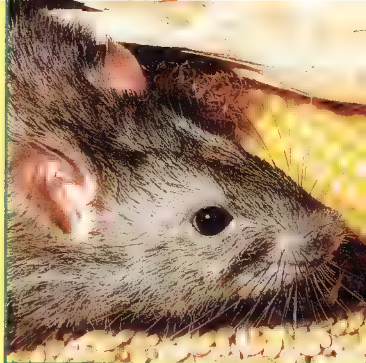
De RAT

Duizenden jaren geleden leefden bruine ratten (Rattus norvegicus) alleen op de steppen van Centraal Azië. In zeer korte tijd breidde hun woongebied zich uit. De rat heeft als sinds de klassieke oudheid angst en afkeer opgewekt. In de Middeleeuwen veroorzaakte de zwarte rat enorme pestepidemieën, waardoor alleen al in Europa 25 miljoen mensen stierven. Pas in 1289 toonde de Fransman Simond door middel van een experiment aan, dat de vlooien van de rat de besmetting van de pest overbrengen. De bruine ratten werden door de handelsschepen meegebracht. Zo kwamen hele rattenkolonies via de scheepsruimen clandestien aan boord. Bij iedere haven plantten zij zich voort, voordat ze in de dorpen en steden terecht kwamen. Zo kregen alle havensteden in de wereld hun knaagdieren, behalve de poolgebieden. Deze dieren kunnen op zeer verschillende plaatsen leven. Zij kunnen onder elke omstandigheid in leven blijven. Het zijn ook sociale dieren, en wel één van de meest intelligente soorten van de schepping. Hun kolonies bestaan uit 20 of 30 dieren, die gezamenlijk hun territo-

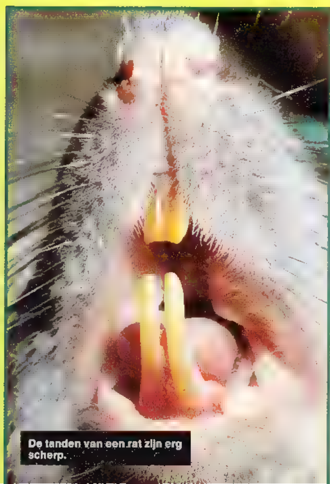
Dit dier, waarvan gezegd wordt dat het één van de intelligentste dieren is, heeft altijd al angst en afkeer opgewekt.

rium verdedigden en elkaar altijd helpen, als er gevaar dreigt.
Leden van dezelfde groep herkennen elkaar aan hun geur en o wee degene die dit «vreemde» territorium binnendringt: de ratten van de andere clan zullen hem genadeloos te lijf gaan.
De grijze rat is de meest gewone van allemaal. Hij wordt ook wel rioolrat of waterrat genoemd, want hij leeft zowel op het land als in het water. Hij wordt vaak verwisseld met zijn neef de zwarte rat of zolderrat, die op droge plaatsen leeft. De zwarte rat en de rioolrat strijden in sommige landen en streken om de eerste plaats, maar de rioolrat, die veel sterker en agressiever is, wint het bijna altijd van de zwarte rat. Sommige steden kennen trouwens alleen de rioolrat.
Het onderscheid tussen deze twee soorten van hetzelfde geslacht, Rattus, dat 500 verschillende soorten omvat, is niet altijd te maken door naar de vacht te kijken; maar meer naar hun bouw. Bij de rioolrat is de staart veel korter dan het lijf, bij de zwarte rat is dit omgekeerd. Het is misschien wel interessant om op te merken dat kruisingen tussen beide soorten tot nu toe zijn mislukt.
Eén van de slechte gewoonten van de rat is een grote hoeveelheid eten te verzamelen in zijn hol. Hij eet dit echter niet allemaal op. Dit verklaart wel het regelmatig roven van voedsel van de rat. Per dag maakt elke rat gemiddeld 300 gram granen ongeschikt voor consumptie. Een rioolrat schrokt elke dag een derde van zijn gewicht aan voedsel op en hij weegt tussen de 350 en 600 gram. In Parijs eten ratten dagelijks enige tonnen voedsel, dat voornamelijk uit afval bestaat. Als ratten honger hebben of er zijn teveel ratten, dan komt het soms voor dat ze aan elektriciteitsdraden knagen en kortsluiting of zelfs brand veroorzaken. Er wordt verondersteld dat vijf of zes ratten evenveel voedsel opeten als één persoon. Als we weten dat het aantal ratten in de wereld drie keer zo hoog is als het aantal mensen, dan moeten we ons wel realiseren dat het echt een plaag is, vooral in de ontwikkelingslanden.

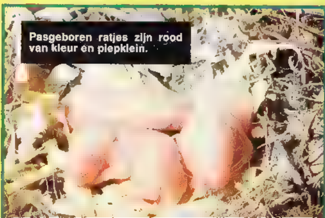

In Parijs eten ratten iedere dag bijna 100 ton voedsel op!

Hij plant zich ook razendsnel voort: een vrouwtje kan zes nesten per jaar krijgen, en de draagtijd is maar 24 dagen. Een nest kan gemiddeld uit vijf tot twaalf kleintjes bestaan, met een maximum van twintig. De jongen worden kaal geboren. Ze zijn rood van kleur en wegen maar vijf of zes gram. Vijftien dagen later openen zij hun oogjes en ze zijn volwassen wanneer ze drie maanden oud zijn. Zo heeft men uitgerekend dat één rattenechtpaar kan zorgen voor een nageslacht van 15.000 ratten in minder dan één jaar.
Als dit paar normaal doorleeft, zo'n drie jaar is normaal voor een rat, dan kan dit cijfer oplopen tot een paar miljoen.
Gelukkig zijn deze cijfers alleen theoretisch, zonder verband met de werkelijkheid, want de sterfte onder ratten is erg hoog. De rat heeft talrijke vijanden, die voorkómen dat hij zich teveel voortplant: Roofdieren (katten en foxterriërs) en vooral de mens, die onophoudelijk ratten te lijf gaat; met vallen, vergif enz. Om dit effectief te doen, moeten we een aantal

De tanden van een rat zijn erg scherp.

Een rattenpaar kan miljoenen ratten voortbrengen in 3 jaar...

Pasgeboren ratjes zijn rood van kleur en piepklein.

Het komt veel voor dat je ratten vindt op graanzolders.

maatregelen nemen, zoals alles goed schoonmaken, vuil opruimen, het vuil verbranden en niets voor de ratten achterlaten. De rat beschikt over uitzonderlijke fysieke eigenschappen. Hij kan 70 cm hoog springen, op verticale wanden lopen en uitstekend zwemmen, zelfs drie minuten onder water blijven.
Hij kan het echter niet lang zonder voedsel stellen. Na twee dagen krijgt hij hier al last van. In Parijs heeft een zekere meneer Vuilnis al in 1884 besloten dat alle Parijzenaars hun afval in metalen afvalbakken moesten deponeren. Vooraleer men met een systematische bestrijding van de rat kon beginnen, moesten eerst zijn gewoonten en gedrag bestudeerd worden. Zo werd ontdekt dat dit dier zeer schoon is. Hij wast zich meerdere keren per dag en likt het stof op, dat op zijn vacht zit.
En zó werkt dus rattengif in poedervorm. Een ander voorbeeld: een rat is zeer wantrouwend en is instinctief bang voor iedere verandering in zijn territorium, zoals het neerzetten van giftig lokaas. Pas na een paar dagen proeft hij ervan, door er een ietsje pietsje van te eten. Zo kan hij overleven. Hij is ook intelligent:

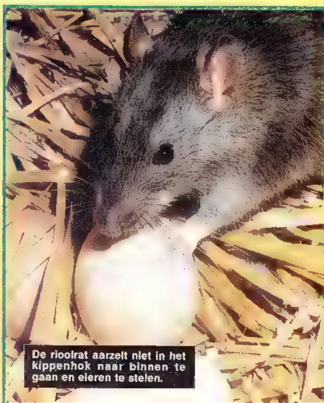

als er één die al te gulzig is, een hoop gif binnenkrijgt, en de anderen zien hem kreperen (piepen, trillen, schuimbekken) dan raken zij het vergif niet meer aan, omdat ze een relatie leggen tussen de oorzaak en het effect. Hiertoe heeft men een vergif gemaakt met een antistollingsmiddel erin, waarbij het effect pas na een paar maaltijden optreedt. Zo kunnen ratten uit dezelfde kolonie vergiftigd worden, want ze gaan pas na een paar dagen dood.
Sinds een paar jaar hebben specialisten echter geconstateerd dat rioolratten resistent zijn geworden tegen dit soort vergif...

Voor de eerste keer in de mensheid, moeten wij een dier als onze meerdere erkennen...

Fuiken, stroppen en het vergassen van ratten zijn serieuze aanvullingen op de rattenbestrijding. Op een eiland dicht bij Java, waar enorm veel ratten zijn, heeft de burgemeester van een dorp « rattenbelasting » ingesteld. Iedere inwoner die wil trouwen moet tien rattenlijken inleveren. Geen rat, geen trouwerij. Scheiden kost nog veel meer: twintig rattenlijken... Dit beeld van vijand nr. 1 van de mens zou niet compleet zijn als we niet zouden vertellen dat hij de drager is van verschillende ziekten: de ziekte van Weil, bijgenaamd « rioolarbeidersziekte », die je oploopt door aanraking van uitwerpselen of door wondjes; de pest (door wondjes of door rattenvlooien), die nog voorkomt in Centraal Azië, in Amerika en in Afrika, en hondsdolheid, door wondjes. Ondanks alle middelen om dit knaagdier uit te roeien, moeten we toch erkennen dat dit dier ons de baas is...

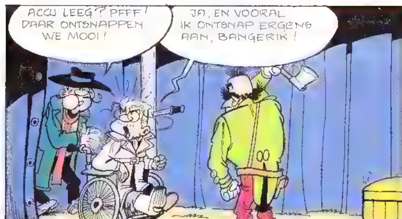
Tekst en foto's:
Ch. PORTAL

De rioolrat aarzelt niet in het kippenhok naar binnen te gaan en eieren te stelen.

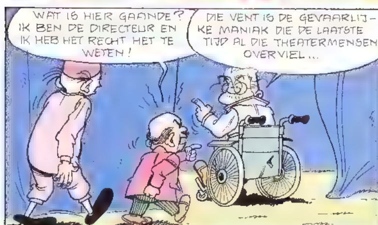
Meneer Edouard

SAMENVATTING: Deze keer loopt het met Rudolf de spuigaten uit! De nieuwe rol die hij speelt is niets minder dan clown-agent... wat een circus!

44A-

44B-

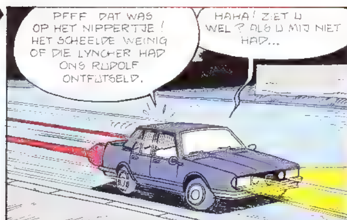

SLA OM

Meneer Edouard

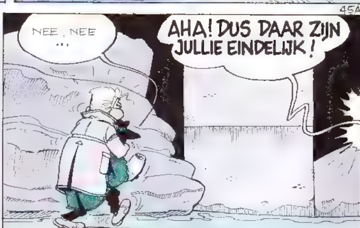
DIDGÉ

45A-

45B-

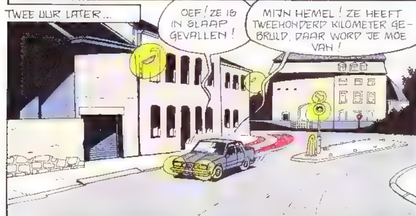

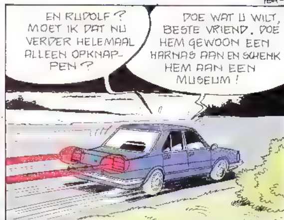
DE DROEVIGE KLOON

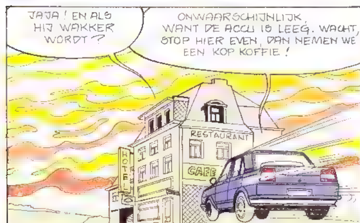

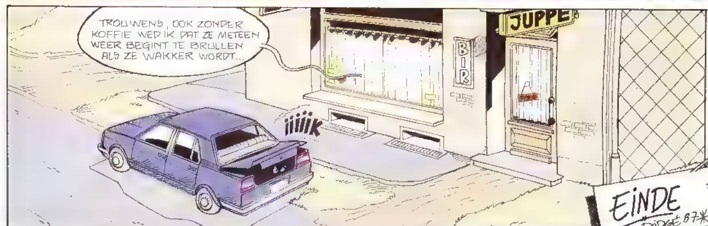

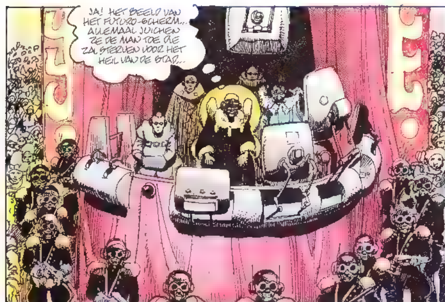

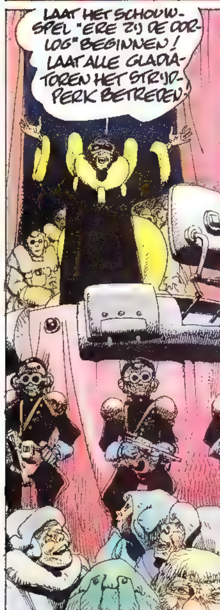

HANS

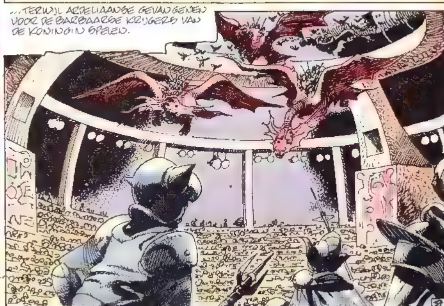
GRZEGORZ ROSINSKI
A.-P. DUCHATEAU

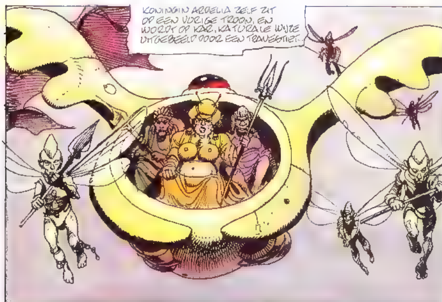

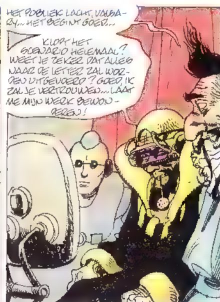

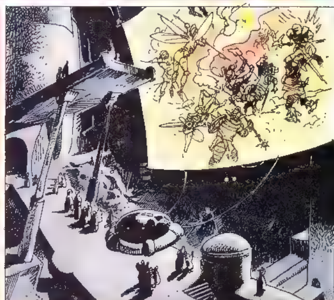

SAMENVATTING: Het schouwspel gaat beginnen! Hans zal de hoofdrol spelen... Daar treedt hij dan alleen in de helverlichte arena... de eerste der gladiatoren.

SLA OM

HANS

DENK JE DAT VALGARY ZIJN BELOFTE ZAL HOUDEN ALS... ALS KYLAL EN HANS SNEUVELEN?
IK HOOP DAT HIJ DAT NIET ZAL DOEN, AURORA!

AH, WAT DOET HET TOCH GOED, ZUSTERTJES, OM ANDEREN TE ZIEN STERVEN.
JA, MAAR HET SPIJT ME VOOR HANS!
HIJ STERFT NATUURLIJK AAN HET SLOT. IK HOU NIET VAN VERHALEN DIE NIET GOED AFLOPEN.

IK HOOP DAT GEEN VAN DIE STOMMELINGEN OP HET IDEE KOMT HANS TE VROEG TE DODEN OF TE VERWONDEN!
ER IS EEN AFLEIDINGSMANEUVER GEPLAND OM DE WOEDE VAN DE BURGERS TEGEN ARDELIA TE VERGROTEN!
39

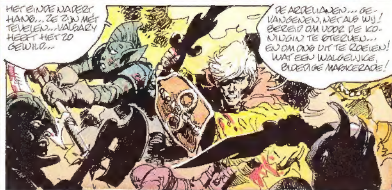
GENADE!
GENADE!

WEG MET DE ARDELIANEN!
DOOD AAN DE KONINGIN!
DOOD HEM!

DAT... DAT ZIJN DEGENEN DIE GISTEREN MET HET TEKEN DER UITGESTOTENEN ZIJN GEMERKT!
AFSCHUWELIJK... ZE WAREN ONZE VRIENDEN... ZE HEBBEN NIETS GEDAAN... ZO TE MOETEN STERVEN!

HET EINDE NADERT HANS... ZE ZIJN MET TEVELEN... VALSARY HEEFT HET ZO GEWILD...
DE ARDELIANEN... GEVANGENEN, NET ALS WIJ! BEREID OM VOOR DE KONINGIN TE STERVEN... EN OM ONS UIT TE ROEIEN! WAT EEN WALGELIJKE, BLOEDIGE MASKERADE!

HANS LIJKT OP HET PUNT OM IN TE STORTEN, RAMOZ... TE VROEG... VEEL TE VROEG...
VREES NIET... DEZE NIEUWE TEGENSTANDER ZAL HEM WAT AANWAKKEREN!!
40

SLA OM

HANS

"DE MUTANTEN VAN XANAÏA"
VERWACHTEN JULLIE
IN MIJN 3e ALBUM
(LOMBARD UITGAVEN)

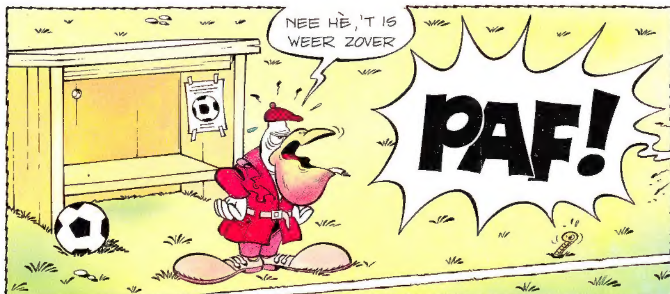

wordt vervolgd

S.V. ZOO

NEE HÈ, 'T IS WEER ZOVER
PAF!

HOE VAAK MOET IK HET JOU NOG VERTELLEN!

KOPPEN BLIJFT JE ZWAKKE PUNT!
FSSSSJ!
© 1987 Fimla B.V.